

04/04/04 – 10u30: Operatie Hutsepot

Nieuwe stoute actie! Maak van je tak en plant je eigen stadsbos

MARLIES SCHOUTTETEN EN FRANK MAES

Twee jaar geleden plantten zo'n tweehonderd Gentenaars (vooral Natuurpunters) hun boompje in de Hutsepot (Ryvisschestraat Zwijnaarde) tijdens een illegale stadsbosplantactie, onder de slogans 'Genoeg gepland, er moet geplant' en 'Nieuw bos, geen nieuwe bedrijven'. Met de actie wou Natuurpunt Gent de overheid aanporren om sneller werk te maken van de stadsbossen én tegelijk protesteren tegen de aanleg van een nieuw bedrijventerrein in de geplande stadsbossite van Zwijnaarde.

Bijna twee jaar later doen we deze actie over, maar dit keer grootschaliger én met als streefdoel dat de boompjes blijven staan. Op zondag 4 april (04/04/04!) zullen we de aanzet geven om uiteindelijk zeven hectare stadsground eigenhandig te bebossen. Deze stadspcelen liggen in de zone (van in totaal 19 ha) waar het nieuwe bedrijventerrein zou komen. Deze actie is dringend nodig, want intussen is er een voorontwerp van Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) klaar. En het bewuste bedrijventerrein is alweer in dat voorontwerp opgenomen.

Op 21 april 2002 staken de illegale planters al hun bloed, zweet en tranen, samen met de boompjes, in de grond. Uiteindelijk konden ze met trots hun nieuw 500 boompjes tellend bosje bewonderen. Hun missie was geslaagd. (U kon het wel raden, nu komt er een 'maar'.) Maaaaarr... enkele weken later was (snif) het bos al met de grond gelijk gemaakt. Reacties als 'en het was nog zo jong!' en 'het had nog een heel leven voor de boeg' waren op hun plaats. De diepe wonde die dit trauma teweeg bracht kan enkel genezen bij het zien van een nieuw én blijvend bos op dezelfde plaats.

www.hutsepot.org

04/04/04 - 10u30: Operatie Hutsepot

Kom op zondag 4 april vanaf half elf helpen (her)planten! Breng je eigen boompjes mee. Wij verwachten minstens vijfhonderd planters! En deze keer willen we de hele zeven hectare stadsgrounden volplanten! Wij zorgen ervoor dat het nieuwe bosje bewaakt wordt, zodat het deze keer niet wordt weggemaaid. Een lijstje streek-eigen bomen vind je verderop.

Hutsepot

De terreinen aan de wijk Hutsepot zijn gelegen in de Kastelensite van Zwijnaarde, één van de vier geplande groenpolen in Gent. In deze site wordt een stadsbos (het zogenaamde "Parkbos") gepland, en hopelijk ook zo snel mogelijk geplant. Maar, volgens het Ruimtelijk Structuurplan Gent (RSG) én een voorontwerp van Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) wordt hier naast bijkomend bos eveneens een 19 hectare grote bedrijventerzone - een zogenaamd wetenschapspark - voorzien. Met andere woorden: de Gentenaars kunnen hun stadsbos wel krijgen, maar tegelijk wordt hen nog maar eens een nieuw bedrijventerrein in de maag gesplitst.

Argumenten bij bosjes

De aanleg van dit wetenschapspark in Zwijnaarde is onverantwoord, en wel om volgende redenen:

- Het kan absoluut niet dat dergelijk waardevol gebied door bebouwing aangetast wordt. Het gebied is volgens het huidige gewestplan bestemd als open ruimte, is bovendien beschermd als landschap¹ en maakt deel uit van de geplande stadssite.
- Er is geen economische behoefte om open ruimte aan te snijden voor nieuwe bedrijven. Bij de opmaak van het RSG en bij de ontwerp afbakening van het Grootstedelijk Gebied Gent werd uitgegaan van

¹De bescherming als landschap werd - omwille van een procedurekwestie - vernietigd bij arrest van de Raad van State dd 23/05/2003 (op basis van een verzoekschrift van 21/04/1995!), maar werd op 10/12/03 opnieuw in beschermingsprocedure gebracht, waardoor de bescherming de facto gehandhaafd blijft. De procedure om de bescherming opnieuw definitief te maken is momenteel lopende.

de doelstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om in gans Vlaanderen 10.000 hectare bijkomende bedrijventerreinen aan te leggen, wat voor het grootstedelijk gebied Gent neerkomt op ongeveer 350 hectare. Dit basiscijfer van 10.000 hectare is echter sterk overdreven en niet onderbouwd. Daarnaast liggen er op Gentse bedrijventerreinen en in de Kanaalzone heel wat leegstaande percelen die nu niet worden gebruikt, respectievelijk 240 en 800 hectare. Deze reserves volstaan ruimschoots om de behoefte aan ruimte voor nieuwe bedrijven in het Gentse voor een hele tijd op te vangen.

- Concreet zijn er in de onmiddellijke omgeving riant alternatieven voorhanden: op Campus Ardoyen (vlakbij de Hutsepot, aan de overkant van de N60) is nog veel plaats en er zijn de ontwikkelingen aan Flanders Expo (waar een megalomaan project wordt voorzien met maar liefst 285.000 m² nieuwe kantoorruimte), op het eilandje van Zwijnaarde (tientallen hectaren nieuw bedrijventerrein wordt er straks bouwrijp gemaakt), aan de Fabiolaan, enz.
- De Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening (Gecoro)² pleitte in haar advies bij het RSG voor een driesporenbeleid voor de vestiging van nieuwe bedrijven. Dit houdt in dat de vestiging van nieuwe bedrijven volgens een hiërarchie zou ingevuld worden, met name:
 1. eerst en vooral bestaande bestemde terreinen ontwikkelen;
 2. daarna leegstaande bedrijfspanden en onbenutte bedrijfsgronden in gebruik nemen;

3. pas in laatste instantie nieuwe terreinen ontwikkelen.

Bij dit laatste hoort nog een bijkomende beperking. De Gecoro vroeg dat gebieden met een hoge ecologische of landschappelijke waarde zeker niet in aanmerking komen voor nieuwe bedrijventerreinen. Logische conclusie: een wetenschapspark in het beschermd landschap van de Kastelensite is onverantwoord!

Het stadsbestuur heeft spijtig genoeg dit Gecoro-advies naast zich neergelegd bij de goedkeuring van het RSG. Ook de Vlaamse Regering hield hiermee geen rekening en keurde het RSG definitief goed. Enkele buurtbewoners van de Hutsepot en het aangrenzende Don Boscocollege hebben ondermeer om die reden het RSG bij de Raad van State aangevochten.

- Het terrein is niet goed bereikbaar met het openbaar vervoer, het is in feite een zuivere autolocatie. Daarom kan in de eerste plaats beter gekozen worden voor binnenstedelijke locaties of plaatsen die beter

bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.

- De Universiteit Gent, voor wie het wetenschapspark bestemd is, is géén vragende partij voor dit terrein.

Het mag stoppen

De grondhonger van bedrijven is een algemeen probleem in Vlaanderen. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bukt van de goede voornemens betreffende de schaarse open ruimte. Die zou voortaan krachtadig beschermd worden. Wij stellen echter vast dat vandaag aan een versneld tempo maagdelijke open ruimtes worden opgeofferd voor nieuwe industrieparken. Deze problematiek willen wij met onze actie aanklagen en in de kijker zetten. In het kleine en dichtbevolkte Vlaanderen is dé uitdaging: de beschikbare ruimte zo duurzaam en optimaal mogelijk gebruiken.

Genoeg gepland, er moet gepland!

Met onze actie willen we de overheid andermaal aanporren om sneller werk te maken van de concretisering van de stadsbosplannen en pleiten we voor méér bos in Vlaanderen. Bossen zijn in het dichtbevolkte Vlaanderen niet alleen van belang voor natuur, ontspanning en recreatie, ze zorgen ook voor een betere luchtkwaliteit.

² De Gecoro is een adviescommissie van experts uit een ruime waaier van sectoren en is dus allesbehalve een 'groene' commissie!

De eisen van het Hutsepotfront*

- Het plan voor het wetenschapspark verwerpen en de betreffende percelen (aan de Rijvisschestraat in de wijk Hutsepot- Zwijnaarde) - via een RUP- definitief als bosgebied inkleuren.
- Zuiniger omspringen met de schaarse open ruimtes. Nieuwe bedrijven kunnen nog altijd terecht op bestaande industrieterreinen. Er zijn geen nieuwe zones nodig.
- Vlaanderen - en zeker Gent - heeft nood aan méér bos. Al jaren worden (stads)bossen gepland, nu moeten ze ook worden geplant.

Teken de petitie: www.hutsepot.org

* Bij het ter perse gaan van deze Snep! waren we nog volop bezig met de vorming van een heus 'Hutsepotfront', een breed front van Gentenaars en diverse Gentse socio-culturele organisaties die willen ijveren voor meer bos en natuur voor iedereen en de aantasting van de schaarse open ruimte willen aanklagen. 'Hutsepot' staat voor de bewuste wijk in Zwijnaarde, maar zoals bekend ook voor een gerecht 'waar een beetje vanalles in zit'...

04/04/04 - 10u30 Operatie Hutsepot praktisch

- Zondagvoormiddag 4 april om 10u30;
- Rijvisschestraat (zijstraat van de N60, dit is de Oudenaardsesteenweg, te Gent-Zwijnaarde – zie plannetje);
- **Graag meebrengen:** streekeigen **boompje(s)** (zie lijst), **spade**, je hele familie en al je vrienden en kennissen. Ook zonder boompje of spade van harte welkom, Natuurpunt Gent zorgt voor een reservevoorraad!

Hier gaan we planten:

Beknpte lijst van streekeigen bomen:

Zomereik (*Quercus robur*) - Gewone (groene) beuk (*Fagus sylvatica*) - Gewone haagbeuk (*Carpinus betulus*) - Ruwe berk (*Betula pendula*) - Wilde lijsterbes (*Sorbus aucuparia*) - (Groene) Hazelaar (*Coryllus avellana*) - Sporkehout (**Frangula alnus**) - Spaanse aak (*Acer campestre*) - verschillende wilgensoorten (*Salix spec.*) maar geen krul- of treurwilg

Info: Natuurpunt Gent - Hutsepotfront - 09/227.22.94 - gent@natuurpunt.be
Teken de petitie: www.hutsepot.org

Kroniek van Natuurpunt Gent en de Gentse stadsbossen

● Naar aanleiding van de **gemeenteraadsverkiezingen van 1994** vraagt Actiegroep Bourgoyen-Ossemeersen (ABO) – één van de fusiepartners van Natuurpunt Gent – aandacht voor de realisatie van stadsrandbossen in Gent. Concreet worden de Vinderhoutse bossen – in privé-handen en op dit ogenblik de grootste bosoppervlakte op Gents grondgebied – als toekomstig Gents stadsbos naar voor geschoven. ABO slaagt er vanaf dan in om het thema 'stadsbos' regelmatig op de politieke agenda te krijgen.

● **Eind 1997** verschijnt de 'Studie van de bebossingsmogelijkheden en de afbakening van een regionaal bos en een stadsbos in de regio Gent'. Deze studie werd in opdracht van het Oost-Vlaamse provinciebestuur en het Vlaams gewest (AMINAL afdeling Bos en Groen) opgesteld door de Vlaamse Bosbouwvereniging (nu: Vereniging voor Bos in Vlaanderen, VBV) en de Universiteit Gent. Ze duidt twee geschikte locaties aan voor een toekomstig Gents stadsbos, met name de Kastelensite van Zwijnaarde en de Vinderhoutse Bossen, en stelt voor om er één te kiezen. ABO en De Wielewaal Gent (de andere fusiepartner van Natuurpunt Gent) tonen zich verheugd over deze studie maar pleiten er voor om op beide vooruitgeschoven locaties een stadsbos te planten.

● **26 april 1998, Dag van de Aarde.** Het samenwerkingsverband 'Vinderhoutse Bossen = Gents Stadsbos' (met onder meer ABO, Wielewaal Gent, Natuurrezervaten Lovendegem, Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming en Bond Beter Leefmilieu) haalt de nationale pers (onder meer het televisiejournaal) met een ludieke actie: het symbolisch loslaten van het eerste koppeltje 'stadsbosmensen' in de Vinderhoutse Bossen. In een open brief aan de beleidsverantwoordelijken van alle niveaus (gewest, provincie en stad) pleit het samenwerkingsverband voor een snelle realisatie van Gentse stadsbossen. De reacties zijn eensluidend positief.

● **September 1999.** De Vlaamse Landmaatschappij lanceert een inrichtingsplan voor de Vinderhoutse Bossen en de Groene Velden. Dit plan stuit op verzet van het samenwerkingsverband 'Vinderhoutse Bossen = Gents Stadsbos'. De milieuverenigingen vinden het veel te weinig ambitieus op het vlak van bosverwerving en -uitbreiding. Ze krijgen gelijk van Vlaams milieuminister Vera Dua (AGALEV). De minister trekt het inrichtingsplan in en geeft haar administratie de opdracht voor een meer ambitieus project voor de Vinderhoutse Bossen. Het deel voor de Groene Velden – de inrichting van een landschapspark met een beperkt gedeelte bebossing – wordt wel goedgekeurd en is momenteel (eind 2003 - begin 2004) in uitvoering.

● **September 2001.** Er wordt een voorstudie gepubliceerd ten behoeve van de opmaak van een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) voor de Kastelensite van Zwijnaarde. Opvallend: de voorstudie lanceert een uitgewerkt idee voor de realisatie van een achttien hectare grote nieuwe bedrijvenzone (met een wetenschapspark) in deze stadsbossite. Deze bedrijvenzone wordt voorzien in een beschermd landschap.

● **Oktober 2001.** Bossanova ziet het levenslicht. Deze instantie werd opgericht door de provincie, AMINAL afdeling Bos & Groen en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen. Bos-

sanova moet de Gentenaars sensibiliseren voor het stadsbos in de Kastelensite van Zwijnaarde (door Bossanova bij haar oprichting alvast zelf 'afgezwakt' tot 'Parkbos') en de dialoog tussen alle betrokkenen (eigenaars, landbouwers, bewoners, milieuorganisaties) op gang brengen. Merkwaardig: Bossanova dient de communicatie rond het stadsbosproject te bevorderen, maar krijgt zwijgplicht opgelegd voor de vermelde plannen voor het wetenschapspark. Daarover wordt dus uitdrukkelijk niet gecommuniceerd ...

● **21 april 2002, Dag van de Aarde.** Natuurpunt Gent verrast vriend en vijand met een ophefmakende actie. Onder de slogans 'Genoeg gepland, er moet geplant' en 'Nieuw bos, geen nieuwe bedrijven' planten een tweehonderdtal Natuurpunters, buurtbewoners en sympathisanten de eerste vijfhonderd boompjes van het Gentse stadsbos in de kastelensite, en wel 'toevallig' op de percelen waar men de nieuwe bedrijvenzone had voorzien ... Deze illegale boomplantactie krijgt veel aandacht in de pers. De modale Gentenaar raakt nu stilaan vertrouwd met de stadsbosproblematiek. Naar aanleiding van de actie schrijven we een open brief, waarin we de beleidsverantwoordelijken andermaal oproepen om versneld werk te maken van de aanleg van Gentse stadsbossen en waarin we tegelijk de grondhonger van de bedrijven aanklagen (het bewuste wetenschapspark wordt daarbij een symbooldossier). De reacties op deze brief zijn - in tegenstelling tot deze op vorige brieven over stadsbossen - bijzonder lauw. Blijkbaar hebben we de politici nu echt zenuwachtig gemaakt?

- **Juni 2002.** Ons illegale stadsbosje wordt botweg gemaaid.
- **22 september 2002, Stadsbossen-fietstocht** van Natuurpunt Gent. In de gietende regen gaan de Gentse Natuurpunters met de fiets op zoek naar Gentse stadsbossen. Die zijn helaas niet te vinden. Aan de kastelensite wordt een minuut stilte gehouden bij het weggemaaide bosje.

- **18 november 2002.** Minister Dua, Prins Laurent en indianenchef Raoni komen onder luid boerenprotest de 'eerste' drie bomen van het stadsbos in de kastelensite planten. Natuurpunt Gent deelt ter plaatse pamfletten uit en herinnert eraan dat niet vandaag maar op 21 april de eerste boompjes werden geplant, en dat die intussen weggemaaid zijn. In een persbericht roept Natuurpunt Gent de beleidsvoerders op om niet te zwichten voor wat mediageniek boerenprotest, maar pleit tegelijk om voor de landbouwers uit de stadsbossites voldoende rechtszekerheid te bieden. Want dit is hoe dan ook één van de belangrijkste voorwaarden voor het welslagen van de stadsbosprojecten.

- **Januari 2003.** De Gentse gemeenteraad keurt het Ruimtelijk Structuurplan Gent (RSG) goed. Het RSG is behoorlijk ambitieus op het vlak van bosuitbreiding. Het voorziet in liefst acht-

honderd hectare bijkomend bos in Gent, waarvan er driehonderd moeten gerealiseerd zijn tegen 2007! Deze nieuwe bossen dienen te verschijnen in vier stedelijke groenpolen: in de Vinderhoutse bossen en de Kastelensite van Zwijnaarde komt het gros van het bos, maar er komt ook bos bij in de Gentbrugse Meersen en het Oud Vliegveld van Oostakker-Lochristi. Een belangrijk minpunt: in het RSG is het bewuste wetenschapspark opgenomen en dit in weerwil van het negatieve advies van de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (waarin ook Natuurpunt Gent zetelt).

- **20 maart 2003.** Een historische dag, want het begin van de oorlog in Irak. In Gent is er 's avonds een grote, spontane vredesbetoging (waarin een deel van onze 'doelgroep' meestapt). Toch slaagt Natuurpunt Gent erin om zo'n honderdvijftig bosliefhebbers naar ons Grote Stadsbosdebat te lokken. Het is het eerste echte, tegensprekelijk debat dat rond dit thema georganiseerd wordt. In het panel: Bart Vangansbeke (Natuurpunt Gent), Katrijn Gijsel (VBV), Peter Van Bossuyt (Boerenbond), minister Vera Dua en de Gentse schepen van Ruimtelijke Ordening Karin Temmerman. Het debat verduidelijkt de standpunten. Opvallend is het pleidooi van de Boerenbond om bij voorkeur de sites Vinderhoutse Bossen en Gentbrugse Meersen voor bosuitbreiding in aanmerking te laten komen. Voorts blijkt alleen schepen Temmerman voorstander van het wetenschapspark.

- **Eind 2003.** Er is een voorontwerp van RUP klaar voor de Kastelensite van Zwijnaarde. Dit ontwerp voorziet in 250 hectare bos en... een wetenschapspark.
- **04/04/04. Operatie Hutsepot!**

We nodigen iedereen die goesting heeft uit om ook na 04/04/04 regelmatig een streekeigen boompje te gaan bijplanten aan de Hutsepot.

Op de Dag van de Aarde van zondag, 25 april doen we 'Operatie Hutsepot' trouwens nog eens over om ons stadbosje wat aan te vullen. We spreken opnieuw af om 10u30 om eerst een boompje te planten en vervolgens op de bus te stappen richting Dag van de Aarde-happening in Mechelen. Wie met de bus meewil moet wel **inschrijven**. Voor alle info: zie p. 8 van deze Snep!.

